

Afrapportering fra tredje møde i den mellemstatslige forhandlingskomité for at udvikle en internationalt juridisk bindende aftale om plastikforurening (INC-3), 13.-19. november 2023 i Nairobi, Kenya

Som opfølgning på orientering forud for det tredje møde i den mellemstatslige forhandlingskomité for en ny FN-aftale om plastikforurening, fremsendt til udvalget d. 3. november 2023, gennemgås nedenfor resultaterne fra mødet.

Hovedformålet med mødet var at gennemgå og tilkendegive de forskellige landes holdninger til INC-sekretariatets præliminære aftaleudkast ("zero draft") samt at give mandat til udarbejdelse af et første udkast til en bindende aftaletekst med henblik på tekstnære forhandlinger.

Resultater

Forhandlingskomiteen nåede ikke til enighed om det mandat til INC-forpersonen og INC-sekretariatet, der skulle have sikret rammerne for en egentlig aftaletekst. Man fik dog strømlinet teksterne fra det såkaldte "zero draft" (kompilation af alle parter holdninger) i tilstrækkelig grad til, at de vil kunne danne grundlag for forhandlingerne ved INC-4, og samtidigt reflektere samtlige parter positioner. Alle optioner vil således fortsat fremgå af materialet til forhandlingerne ved INC-4 i april 2024 i Ottawa, Canada.

Der kunne ikke opnås enighed om en arbejdsplan for det videre forhandlingsarbejde, da en række lande blokerede for intersessionelt arbejde i perioden frem til næste forhandlingsmøde. Dette bidrager til at skabe tvivl om, hvorvidt man som planlagt kan nå at blive enige om en aftale inden udgangen af 2024.

Substantielle diskussioner

Selve forhandlingerne pågik i tre parallelle spor om hhv. 1) substantielle emner som aftalens formål og de plastikrelaterede bestemmelser i "zero draft", 2) finansiering og implementering, og 3) aftalens anvendelsesområde samt processuelle overvejelser, herunder muligheden for intersessionelt arbejde mellem INC-3 og INC-4.

I det første spor var der særligt uenighed om, hvorvidt en aftale skulle indeholde bestemmelser om bindende kemikalie- og produktregulering. Der var dertil stor uenighed om, hvorvidt der skulle være forbud mod og/eller en begrænsning af plastikproduktion. En række lande gjorde det f.eks. klart, at en aftale udelukkende skulle fokusere på affaldshåndteringen af plastikprodukter. Dertil var der uenighed om, hvad formålet med aftalen reelt var og en uenighed om, hvordan man skulle anse plastikkens livscyklus.

I det andet spor om finansiering og implementering blev behovet for en mulig finansieringsmekanisme til hjælp for udviklingslandes implementering af aftalen drøftet. Der var uenighed om, hvorvidt en ny international fond skulle etableres, eller hvorvidt man skulle bruge eksisterende finansielle institutioner, såsom GEF'en (Global Environment Facility).

I det sidste spor om særligt de processuelle elementer lykkedes det ikke at nå til enighed om intersessionelt arbejde, da en række lande argumenterede for, at uformelle diskussioner om tekniske emner kunne risikere at forudbestemme forhandlingerne i selve komitéen. Man blev således ikke enige om en arbejdsplan frem mod INC-4.

Næste forhandlingsmøde (INC-4)

Det fjerde af fem foreløbigt planlagt forhandlingsmøder (INC-4) afholdes i Ottawa, Canada, den 21.-30. april 2024. Forud herfor vil FN-sekretariatet udarbejde et revideret "zero draft", der forventes fremlagt den 31. december 2023.